

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОЂА
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: НОВЕМБАР 2019. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 5:
ПОСЛОВНО ПРАВО И ПОРЕЗИ

I - ТЕСТ ПИТАЊА

1. Стопа за израчунавање износа ПДВ-а садржаног у малопродајној цијени добара износи:
  - a) 17 %
  - b) **14,53 %**
  - c) 13,82 %.
  - d) 15,98 %
  - e) ништа од наведеног

2. Стопа акцизе на пиво је:
  - a) **0,20 КМ/л**
  - b) 17 % од продајне цијене
  - c) 0,30 КМ/боци
  - d) 0,50 КМ/боци.

3. Сљедећи приходи се не узимају у основицу за обрачун пореза на добит:
  - a) позитивне курсне разлике
  - b) **приход од укидања резервисања**
  - c) приходи од камата по основу извоза добара
  - d) **добици утврђени директно у капиталу**
  - e) приход у облику камате или њеног функционалног еквивалента на дужничке хартије од вриједности које емитује Република Српска или јединица локалне самоуправе у њеном саставу
  - f) камате на депозите у банци

4. Расходи које се односе на губитке на залихама због истека рока трајања залиха, као и расходи у вези са уништењем тих залиха у пореском билансу за утврђивање пореза на добит се:
  - a) признају у цјелости, ако је прегледу и уништењу залиха присуствовао представних снитарне инспекције
  - b) признају ако је интерна комисија сачинила записник и предала пописане залихе са истеком рока трајања надлежном комуналном предузећу / депонији
  - c) **не признају у пореском билансу**
  - d) признају како је то уређено Међународним рачуноводственим стандардима и Међународним стандардима финансијског извјештавања (МРС/МРСФИ) .
  - e) ништа од наведеног

5. У пореском билану признају се расходи резервисања:

- a) за трошкове у гарантном року
- b) за сумњива потраживања која су утужена
- c) за потраживања која су у складу са МРС/МСФИ исправљена
- d) за инвестиционо одржавање и капиталне ремонте
- e) за трошкове обнављања природних богатстава, уколико нису претходно укључена у набавну вриједност природног богатства

6. Да би се остварило право на умањење пореске основице по основу улагања у опрему, постројења и непокретности за обављање регистроване производне дјелатности обвезник треба да изврши улагање које је

- a) преко 30 % остварене добити (пореске основице) текућег пореског периода
- b) преко 50 % остварене добити (пореске основице) текућег пореског периода
- c) преко 75 % остварене добити (пореске основице) текућег пореског периода
- d) ништа од наведеног

7. Расходи амортизације сталних средстава које чине групе средстава непокретности и постројења признају се примјеном пропорционалне методе на појединачна средства по прописаној стопи:

- a) 2,0 %
- b) 2,5 %
- c) 3,0 %
- d) за некретнине 1,5 % а за постојења 3 %
- e) према номенклатури амортизационих стопа из Правилника

8. Порез на доходак не плаћа се између осталих и на:

- a) приходе од закупа некретнина које се користе за производну дјелатност
- b) приходе по основу уговора о дјелу и привременим и повременим пословима које оствари физичко лице-пензионер, ако је укупан приход тог лица мањи од загарантоване пензије
- c) отпремину приликом престанка радног односа исплаћену до минималног износа прописаног законом којим се уређују радни односи
- d) приходи од продаје удјела у привредним друштвима која у билансу имају губитак већи од основног капитала
- e) ништа о наведеног

9. Самостални привредник који нема статус малог предузетника, који не води двојно књиговодство, дужан је да води следеће евиденције:

- a) књигу прихода и расхода, пописну листу сталне имовине и евиденцију о потраживањима и обавезама
- b) књигу промета, пописну листу сталне имовине и евиденцију о потраживањима и обавезама
- c) књигу промета, листу обрачуна амортизације и евиденцију о потраживањима и обавезама
- d) пословни дневник прилива и одлива, евиденцију о потраживањима и обавезама и књигу основних средстава
- e) ништа од наведеног

10. Једно од битних начела облигационих односа јесте и:

- a) **начело једнаке вриједности давања**
- b) б) начело да се вриједност бар једне ствари која је предмет успостављених облигационих односа мора исказати у новцу
- c) ц) начело да свака страна има право да оспорава једнакост вриједности давања ако давање није у новцу
- d) д) начело да једнаке вриједности давања се односе само када је предмет облигационог односа промет добара и услуга
- e) ништа од наведеног

11. Акционарско друштво има уписани основни капитал у износу од 1.000.000 КМ. У складу са Законом о привредним друштвима у Републици Српској, друштво треба формирати фонд законских резерви у износу од:

- a) **100.000 КМ**
- b) 150.000 КМ
- c) 200.000 КМ
- d) 250.000 КМ

12. Одлуку о избору вањског ревизора дионичког друштва доноси:

- a) Одбор за ревизију
- b) Управа
- c) Надзорни одбор
- d) **Скупштина**

13. Минимални новчани улог основног капитала отвореног акционарског друштва на дан уписа у регистар износи:

- a) 10.000 КМ
- b) 20.000 КМ
- c) **50.000 КМ**
- d) 100.000 КМ

14. Отворено акционарско друштва чије су акције уврштене на службено берзанско тржиште:

- a) мора одредити интерног ревизора и одбор за ревизију
- b) **мора одредити интерног ревизора, а може одредити и одбор за ревизију**
- c) мора одредити одбор за ревизију, а може одредити и интерног ревизора
- d) не мора одредити ни интерног ревизора ни одбор за ревизију

15. Према Закону о ПДВ-у у БиХ, пружање савјетничких услуга нерезидентима (примаоцима услуга који немају своје сједиште или пребивалиште у БиХ) опорезује се:

- a) према мјесту даваоца услуге
- b) **према мјесту примаоца услуге**
- c) према мјесту гдје је услуга стварно извршена
- d) савјетничке услуге нису опорезиве ПДВ-ом

16. Обвезник не може остварити право на одбитак улазног ПДВ-а на:

- a) исплате запосленима у натури
- b) набавку сировина и материјала за производњу производа у оквиру редовне дјелатности
- c) набавку путничких аутомобила, која користи за превоз запослених у управи и продаји
- d) набавку путничких аутомобила, која користи за обављање своје регистроване опорезиве дјелатности превоза путника и добара

17. Према Закону о порезу на доходак, при утврђивању опорезивог дохотка приходи и расходи утврђују се према начелу благајне. Изнимно, начело благајне не односи се на издатке за:

- a) набавку дуготрајне имовине
- b) набавку сировина и материјала
- c) плаће запослених
- d) обавезне доприносе власника самосталне дјелатности

18. Према Закону о порезу на доходак Републике Српске основни (годишњи) лични одбитак износи:

- a) 3.600 KM
- b) 6.000 KM
- c) 7.200 KM
- d) 9.000 KM

19. Према Закону о порезу на добит Републике Српске, у сврху умањења пореске основице могу се одбити расходи по основу сљедећих резервисања:

- a) за трошкове започетих судских спорова
- b) за трошкове у гарантном року
- c) за трошкове реструктурирања
- d) за трошкове обнављања природних богатстава, уколико нису претходно укључена у набавну вриједност природног богатства

20. Према закону о порезу на добит Републике Српске, порезно непризнатим расходима сматрају се:

- a) расходи плата, на које су обрачунати припадајући порези и доприноси
- b) исправка вриједности појединачних потраживања од лица којима се истовремено дугује
- c) расходи по основу усклађивања вриједности залиха
- d) расходи настали на име евидентирања залиха у износима исказаним примјеном методе просјечне набавне цијене

II – ЕСЕЈИ / ЗАДАЦИ

Задатак број 1

Привредно друштво, које је ПДВ обвезник, набавило је 5 истих путничких аутомобила за обављање рент-а-цар дјелатности. Аутомобили су, заједно са ПДВ-ом, имали набавну вриједност по 58.500 КМ. Послије 2 године и 3 мјесеца управа је одлучила да због нерентабилности више не обавља дјелатност изнајмљивања аутомобила. Од купљених 5 аутомобила 2 су остављена за сопствене потребе руководства, док су 3 продата по тржишној цијени за укупан износ од 122.850 КМ. Који износ улазног пореза ће се требати исправити за путничке аутомобиле који су остављени за потребе друштва и који износ излазног пореза ће се исказати у фактурама за продате аутомобиле.

ОДГОВОР:

Укупни улазни порез за 2 аутомобила који су остављени за потребе друштва који је признат приликом њихове набавке износио је 17.000 КМ ($14,53\%$ од 58.500 КМ = $8.500 \times 2 = 17.000$ КМ) Како су ови аутомобили кориштени за пословне сврхе 27 мјесеци од 60 колики је период исправке опреме која је купљена за пословне сврхе, то се треба извршити исправка 55% првобитно признатог ПДВ-а (33/60). Постотак исправке се добије када се 33 мјесеца који преостају до 60 мјесеци подијели са укупним временом исправке од 60 мјесеци тј. 33 мјесеца / 60 мјесеци.

Према томе, у пореском периоду када је пословна имовина-опрема престала да се користи за те сврхе, извршиће се исправка улазног пореза у износу од 9.350 КМ ($17.000 \times 55\%$).

На фактурама за продате аутомобиле исказаће се ПДВ у износу од 17.850 КМ ($14,53\%$ од 122.850 КМ).

БОДОВАНЈЕ: За тачан одговор 30 бодова, за половичан 15 и дјеломичан 10 бодова.

Задатак број 2

Порезни обвезник ПДВ-а у БиХ – друштво «А» д.о.о. је у пореском периоду од 1.1. до 31.1.2019. године имало следеће испоруке и набавке добара и услуга, и то:

- ✓ пружио услуге рекламе у износу од 2.340 КМ (вриједност испорука 2.000 КМ плус 340 КМ ПДВ-а),
- ✓ продало робу обвезницима ПДВ-а у БиХ у износу од 58.500 КМ (вриједност испорука 50.000 КМ плус 8.500 КМ ПДВ-а)
- ✓ извезло робе из БиХ у износу од 50.000 КМ (без ПДВ-а),
- ✓ продало робе другим лицима, који нису обвезници ПДВ-а, у износу од 11.700 КМ (вриједност испорука 10.000 КМ плус 1.700 КМ ПДВ-а),
- ✓ набавило робе за потребе даљње продаје у износу од 46.800 КМ (вриједност испорука 40.000 КМ плус 6.800 КМ ПДВ-а)
- ✓ примило услуга (струја, пошта, телефон, ...) за пословне потребе у износу од 23.400 КМ (вриједност испорука 20.000 КМ плус 3.400 КМ)
- ✓ набавило горива за путничке аутомобиле у износу од 2.340 КМ (вриједност испорука 2.000 КМ плус 340 КМ ПДВ-а)
- ✓ набавило добра за топли оброк и исхрану запосленика на раду у износу од 3.510 КМ (вриједност испорука 3.000 КМ плус 510 КМ ПДВ-а)

Из претходних пореских периода порески обвезник преноси порезни кредит у износу од 1.000 КМ.

Од Вас се тражи да:

- а) Израчунате обрачунати излазни ПДВ за порески период од 1.1. до 31.1. 2019. године.
- б) Наведете износ улазног ПДВ-а с правом одбитка за порески период од 1.1. до 31.1. 2019. године.
- в) Израчунате износ пореске обавезе или пореске претплате за порески период од 1.1. до 31.1. 2019. године.
- д) Израчунате износ обавезе за плаћања ПДВ-а или пореског кредита за порески период од 1.1. до 31.1. 2019. године.

Обрачун ПДВ-а

О П И С	Укупан износ рачуна	Основица	Излазни ПДВ
ОБРАЧУН ИЗЛАЗНОГ ПДВ-а			
Услуге рекламе	2.340	2.000	340
Продаја робе обвезницима	58.500	50.000	8.500
Продаја робе – извоз добара из БиХ	50.000	50.000	0
Продаја робе необвезницима	11.700	10.000	1.700
УКУПНО ИСПОРУКЕ	122.540	112.000	10.540

О П И С	Укупан износ рачуна	Основица	Улазни ПДВ с
Набава робе	46.800	40.000	6.800
Набава услуга	23.400	20.000	3.400
Набава горива (путнички аутомобил)	2.340	2.000	0
Набава добара за топли оброк	3.510	3.000	0
УКУПНО НАБАВКЕ	76.050	65.000	10.200

Обвеза за ПДВ за I/20x9			340
Порески кредит из претходног раздобља			1.000
Износ ПДВ-а за уплату (поврат/пренос)			(660)

a) Обрачунати излазни ПДВ за раздобље 1.I.-31.I.20x9. године треба износити 10.540 КМ.

b) Улазни ПДВ с правом одбитка за раздобље 1.I.-31.I.20x9. године треба износити 10.200 КМ.

c) Порески обвезник је за раздобље 1.I.-31.I.20x9. године исказао обавезу ПДВ-а у износу од 340 КМ.

d) Порески обвезник је за раздобље 1.I.-31.I.20x9. године исказао пореску претплату у износу од 660 КМ.